

Debreceni Ítéltábla

Mf.I.50038/2021/7.

A Debreceni Ítéltábla a dr. Rácz Zoltán ügyvéd (Cím3) által képviselt Felperes1 (Cím2) felperesnek – a dr. Németh Dezső ügyvéd (Cím4) által képviselt Alperes1 (Cím1) alperes ellen munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményei iránt indított perében a Miskolci Törvényszék 9.M.70.321/2020/7. számú ítélete ellen az alperes által 9. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

r é s z í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részítéletnek tekinti, azt megváltoztatja és a felperes elsődleges keresetét elutasítja; mellőzi az alperes kötelezését perköltség fizetésére a felperes részére; mellőzi az illetékről való rendelkezést, egyebekben az elsőfokú bíróságot a felperes másodlagos keresetének tárgyalására és új határozat hozatalára utasítja.

Ez ellen a részítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] A felperes 2016. szeptember 1. napjától előbb határozott idejű, majd 2017. július 1. napjától határozatlan idejű munkaviszonyban állt az alperesnél, hitoktató munkakörben, HELYSÉG NEVE munkavégzési helyen.

[2] A peres felek által kötött, 2017. június 29-i keltezésű, 2017. július 1. napjától hatályos munkaszerződés 6. pontja szerint „a munkavállaló munkavégzéséhez szükséges, évente kiadandó plébánosi ajánlás, illetőleg Missio Canonica hiányában a munkáltató jogosult a munkavállaló munkaviszonyát rendes felmondással megszüntetni”.

[3] A 2017. augusztus 30-i keltezésű, 2017. szeptember 1. napjától hatályos munkaszerződés-módosítás a munkaszerződés 6. pontját akként módosította, hogy „a munkavégzés feltétele az évente kiadott hitoktatási engedély (Missio Canonica), ezért

amennyiben a munkavállaló hitoktatási engedélye visszavonásra kerül vagy nem kerül meghosszabbításra, ezen körülmények bekövetkezte esetén a munkáltatónak megnyílik az Mt. szerinti rendes felmondási joga”.

[4] A munkáltató képviselőjeként KÉPVISELŐ1 ... érsek a 2019. szeptember 1-jei keltezésű – a 2019-2020. tanévre vonatkozó – Missio Canonicában megbízta és felhatalmazta a felperest arra, hogy a HELYSÉG NEVE (Szűz Mária Mennybemenetele) plébániához tartozó iskolákban és óvodákban a plébános munkatársaként és irányításával katekézist végezzen.

[5] A felperes és a KÉPVISELŐ2 plébános által képviselt HELYSÉG NEVE Római Katolikus Plébánia között 2017. augusztus 11. napján a 2017. augusztus 15. és 2019. augusztus 31. napja közötti időszakra, majd ezt követően folyamatosan bérleti szerződés volt érvényben, amelynek értelmében a felperes a HELYSÉG NEVEi Római Katolikus Egyházközség tulajdonában álló közösségi házban bérelt egy szobát, konyhával és fürdőszobával, havi 40 000 forint, rezsiköltséget is magában foglaló bérleti díj megfizetése mellett azzal, hogy a felek 2019. szeptember 10-i megállapodása szerint a bérbeadó a 2019. július és augusztus hónapokra megfizetendő bérleti díjat elengedte.

[6] 2020. évtől a HELYSÉG NEVE Római Katolikus Plébánia plébánosa KÉPVISELŐ3 lett, aki a 2019. január 1. és 2020. július 31. napja között véleménye szerint összegyűlt 626 000 forint bérleti és közüzemi díjtartozás részletekben történő megfizetéséről 2020. augusztus 13. napján kívánt megállapodni a felperessel.

[7] Miután a felperes a megállapodást nem írta alá, az alperes a 2020. szeptember 4. napján kelt – a felperes által 2020. szeptember 7. napján kézhez vett – felmondással a felperes munkaviszonyát 35 nap felmondási idővel megszüntette, azzal az indokkal, hogy munkahelyének illetékes plébánosa az új tanévre nem adott a felperesnek plébánosi ajánlást. A felmondás indokolása hatályos munkaszerződésként a 2017. július 1-i munkaszerződés 6. pontját idézte.

[8] A felperes a jogellenes munkáltatói felmondás jogkövetkezményeként az alperest a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 82.§ (4) bekezdése alapján 35 nap felmondási időre járó távolléti díj jogcímén utóbb 417 480 forint, valamint a perköltség megfizetésére kérte kötelezni. A felperes elsődlegesen, utalva az Mt. 66. § (1) bekezdésére, valamint 64. § (2) bekezdésére, hivatkozott arra, hogy a felmondásban a munkáltató a munkaszerződésnek nem a hatályos rendelkezéseit idézte, ugyanis a hatályos munkaszerződésének 6. pontja nem köti plébánosi ajánláshoz a hitoktatási engedélyt, így plébánosi ajánlás hiánya miatt a munkaviszonya nem volt megszüntethető, amelyre tekintettel a felmondási ok nem valós. Másodlagosan hivatkozott arra, hogy az alperes valójában azért szüntette meg a munkaviszonyát, mert a bérleti díj és rezsiköltség megfizetéséről szóló

megállapodást nem írta alá, amelyet alátámaszt a 2020. augusztus 13-án általa, a KÉPVISELŐ3 plébánossal folytatott beszélgetéséről készített hangfelvétel is.

[9] Az alperes érdemi ellenkérelmében a felperesi kereset elutasítását kérte, azt mind jogalapjában, mind összecszerűségében vitatta. Kérte marasztalni a felperest perköltségeiben. Érvelése szerint a felperes munkaviszonyát amiatt szüntette meg, mert nem volt plébánosi ajánlása, ami feltétele a Missio Canonicának és ezzel a felperes is tisztában volt. Álláspontja szerint nincs jelentősége annak, hogy a felperes miért nem kapta meg a plébánosi ajánlást. Vitatta azt a felperesi hivatkozást, miszerint a felperes munkaviszonyának megszüntetésére amiatt került sor, mert a bérleti díj és rezsiköltség megfizetéséről szóló megállapodást nem írta alá.

[10] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy a felmondás jogellenességének jogkövetkezményeként az ítélet jogerőre emelkedését követő 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 35 nap felmondási időre járó távolléti díjként bruttó 417 480 forintot, valamint 20 302 forint áfa-t is magában foglaló perköltséget. Akként rendelkezett, hogy a feljegyzett eljárási illeték az állam terhén marad.

[11] Az elsőfokú bíróság álláspontja az volt, hogy az alperes amiatt szüntette meg a felperes munkaviszonyát, mert munkahelyének illetékes plébánosa az új tanévre nem adott neki plébánosi ajánlást, azonban a felperes munkaszerződése 6. pontjának a felmondásban idézett szövege nem a felmondáskor hatályos szöveg volt, azt ugyanis 2017. szeptember 1. napjától módosították akként, hogy az már nem tartalmazta a plébánosi ajánlás feltételt. Miután a felperes munkaviszonya felmondásakor hatályos munkaszerződésének 6. pontja szerint a munkavégzés feltétele az évente kiadott hitoktatási engedély (Missio Canonica) volt, azonban az alperes nem ennek, hanem a plébánosi ajánlásnak a hiánya miatt szüntette meg a felperes munkaviszonyát, így a felmondás indoka nem valós, nem okszerű, ezért az jogellenes.

[12] Az elsőfokú bíróság ítéletének [25] bekezdésében azt is rögzítette, hogy a felperesnek a keresetlevélben hivatkozott, KÉPVISELŐ3 plébános nyilatkozatai alapján arra is következtetni lehet, hogy a felperes a plébánosi ajánlást amiatt nem kapta meg, mert az általa bérelt ingatlannal kapcsolatos pénzkövetelést nem akarta megfizetni, amely az alperes részéről nem értékelhető rendeltetésszerű joggyakorlásnak.

[13] Az elsőfokú ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben a polgári perrendtartásról szóló, 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 369. § (3) bekezdésének a), c) és d) pontja alapján az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását, a felperes költségben való marasztalását kérte. Fenntartotta álláspontját, miszerint a felmondás indoka valós és okszerű, hiszen a felperes nem rendelkezett plébánosi ajánlással, emiatt nem rendelkezett, nem is rendelkezhetett Missio Canonicával sem. Állította, hogy a felperes tisztában volt azzal, hogy a Missio Canonicának feltétele a plébánosi ajánlás,

egyebekben pedig a Missio Canonica hiánya, mint felmondási ok szerepel a felmondás indokolásában.

[14] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és az alperes perköltségfizetésre való kötelezését kérte. Arra hivatkozott, hogy az alperes fellebbezése nem felel meg a Pp. 371. § (1) bekezdésében foglaltaknak, hiszen nem tartalmazza azt az anyagi-, illetve eljárási jogszabálysértést, amelyre a fellebbező a fellebbezését alapította, emellett pusztán annyit rögzített, hogy az elsőfokú bíróság jogi álláspontjával maradéktalanul egyetért.

[15] Az ítéltábla az alperes fellebbezését alaposnak találta.

[16] Az ítéltábla a döntése meghozatala során az alábbiakra volt figyelemmel:

[17] A Pp. 170. § (2) bekezdése értelmében a keresetlevél érdemi részében fel kell tüntetni:

- a.) a bíróság döntésére irányuló határozott kereseti kérelmet,
- b.) az érvényesíteni kívánt jogot a jogalap megjelölése útján,
- c.) az érvényesíteni kívánt jogot és a kereseti kérelmet megalapozó tényeket

azzal, hogy a Pp. 7. § (1) bekezdésének 8. pontja rögzíti a jogalap (az az anyagi jogi jogszabályi rendelkezés, amely az alanyi jogot közvetlenül keletkeztető tényeket meghatározza és annak alapján az igény támasztására feljogosít), míg a 11. pontja a keresettel érvényesített jog (az az alanyi jog, amelynek érvényesítését anyagi jogi jogszabály biztosítja) fogalmát.

[18] A fentiekből következően a keresetnek három lényeges eleme van: a keresettel érvényesített jog (jogállítási), amelyhez tartozik a jogi érvelés is, a kereset alapjául szolgáló tények (tényállítási), valamint a kereseti kérelem (petítum).

[19] A Pp. tehát a háromtagú pertárgyfogalomra áttérve a kereset mindhárom elemét (kérelem, jog- és tényalap) együttesen tekinti egy keresetnek, bármelyik elemében való eltérés másik keresetet jelent [A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény magyarázata – Wolters Kluwer Kft., Budapest, 2017. (továbbiakban: Pp. Kommentár) 264. oldal].

[20] Megjegyzendő, hogy a jogi képviselővel eljáró fél jogállításiával szemben a Pp. által támasztott új elvárás, hogy a jogállítási, azaz az érvényesíteni kívánt jog meghatározása a jogalap megjelölése útján történjen. A jogalap megjelölése történhet az anyagi jogi konkrét

jogszabályhely („törvény és paragrafusszáma”) vagy a jogszabályi rendelkezés (az anyagi jogi jogszabály normatív tartalmát pontosan kifejező „jogcím”) megjelölésével (Pp. Kommentár 34-35. oldal).

[21] A fentiekre figyelemmel mindenekelőtt azt rögzíti az ítéltábla, hogy a felperes keresete a munkáltató által vele közölt felmondás, mint a munkaviszonyát megszüntető egyoldalú jognyilatkozat jogellenességének jogkövetkezményei, konkrétan 35 nap felmondási időre járó távolléti díjként bruttó 417 480 forint megfizetésére irányult (petíum), elsődlegesen az indokolás valótlanúságára alapítottan, jogalapként az Mt. 66. § (1) bekezdését, valamint 64. § (2) bekezdését megjelölve, másodlagosan – tartalma szerint – a munkáltató joggal való visszaélést megvalósító magatartására hivatkozással. Ilyen módon, az eltérő jogalap megjelölése okán, több kereseti kérelemről beszélhetünk.

[22] A keresetek ekkénti előterjesztése a Pp. 173. § (2) bekezdése szerinti látszólagos tárgyi keresethalmazatot eredményez, ezen belül eshetőleges viszonyban álló keresetekről van szó, amikor a felperesnek úgy van több keresete, hogy a keresetek létezése egymástól függ, mert a felperes feltételesen, az elsődlegesen kért keresetének alaptalansága esetére terjeszt elő másik (másodlagos) vagy további (harmadlagos, stb.) kereseteket. Ebben az esetben a felperes csak a sorrendben előbb megjelölt keresetének elutasítása esetén kéri a további keresete(i) elbírálását és az előterjesztett keresetei közül csak egyiknek megfelelő ítéleti rendelkezést kér. Ha a sorrendben előbb álló kereset alaposnak bizonyul, a további keresetek elbírálása és arról ítéleti rendelkezés nem szükséges (Pp. Kommentár 265. oldal).

[23] A Pp. 341. § (2) bekezdése alapján a bíróság egyes kereseti kérelmek felől vagy a kereseti kérelemnek önállóan elbíráható egyes részei felől részítélettel is határozhat, ha a többi kérelem vagy kérelemrész, illetve a beszámítás eldöntése végett további tárgyalásra van szükség.

[24] Miután az ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a felperes elsődleges keresete vonatkozásában a tényállást teljes körűen feltárta, arról az ítéltábla a Pp. 383. § (1) bekezdése alapján érdemben döntött az alábbiak szerint:

[25] Az tényszerűen rögzíthető, hogy az alperes által a felperessel közölt felmondás nem a felek között 2017. szeptember 1. napjától hatályban lévő munkaszerződés-módosítás rendelkezéseit tartalmazta, ugyanakkor a rendelkezésre álló peradatok alapján az is egyértelműen megállapítható volt, hogy az alperes ún. Missio Canonicát, azaz hitoktatási engedélyt kizárólag plébánosi ajánlás esetén adhat ki, mert a Missio Canonica tulajdonképpen egy megbízólevél katekéta részére, amely a plébános felterjesztésén alapul.

[26] A felperes maga adta elő, hogy a 2020/2021. tanévre Missio Canonicával nem rendelkezett, mert KÉPVISELŐ3 plébánostól nem kapott plébánosi ajánlást, „HELYSÉG 2

NEVE pedig arra adja meg a Missio Canonicát” (7. jegyzőkönyv 3. oldal 4. bekezdés). Ezen felperesi nyilatkozatból levonható az a következtetés, hogy a felperes tisztában volt azzal, hogy plébánosi ajánlás hiányában az alperes a hitoktatási engedélyét nem tudja meghosszabbítani, ezért Missio Canonica hiányában a munkáltató rendes felmondás közlésére való joga megnyílik.

[27] Miután a felperes által is tudottan a plébánosi ajánláshoz kötött Missio Canonica hiánya mind a munkaszerződés, mind annak 2017. szeptember 1-i módosítása szerint a felperes munkaviszonyának munkáltatói felmondással történő megszüntetését teszi lehetővé, az alperes által közölt felmondás indokolása – tartalma szerint – valósnak minősül, hiszen a felperesnek tényszerűen nem volt plébánosi ajánlása.

[28] Az ítéltábla tehát az elsőfokú bíróságtól a fentiekben kifejtett eltérő jogi álláspontja miatt az elsőfokú bíróság ítéletét a felperes elsődleges kereseti kérelmét elbíráló részítéletnek tekintette, azt a Pp. 369.§ (3) bekezdésének c) pontjában rögzített felülbírálati jogkörében eljárva a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és kizárólag a felperes elsődleges kereseti kérelmét elutasította.

[29] Az ítéltábla felülvizsgálati jogkörében eljárva megállapította, hogy az elsőfokú bíróság – az ítéletében kifejtett jogi indokolásra figyelemmel – a felperes másodlagos, tartalma szerint az alperes joggal való visszaélést megvalósító magatartására történő hivatkozását, mint keresetet nem vizsgálta, e körben a Pp. 237. §-ában rögzített anyagi pervezetésre vonatkozó kötelezettségének nem tett eleget, illetőleg bizonyítást nem folytatott le.

[30] Az elsőfokú bíróságnak tehát a perfelvételi szaktól szükséges érdemben vizsgálnia a felperes másodlagos keresetét azzal, hogy ezen kereset vonatkozásában a perfelvétel lezárására kizárólag akkor kerülhet sor, ha a felek e körben a perfelvételi nyilatkozataikat egyértelműen megtették, így a felperes a jogalapot megjelölte és az arra vonatkozó érdemi ellenkérelmét az alperes benyújtotta, a felek a bizonyítási kötelezettségükről történt tájékoztatást és a bizonyítási teherre történő figyelemfelhívást követően az esetleges bizonyítási indítványait előterjesztették, bizonyítékaikat csatolták. Megjegyzi az ítéltábla, hogy az alperes KÉPVISELŐ3 hangfelvételre rögzített nyilatkozatait ténybelileg valóban nem vitatta, azt ugyanakkor igen, hogy emiatt került sor a felperes munkaviszonyának megszüntetésére.

[31] Tekintettel tehát arra, hogy az elsőfokú bíróság a felperes másodlagos keresetét érdemben nem vizsgálta, e körben az ítéltábla az elsőfokú bíróságot további tárgyalásra és újabb határozat hozatalára utasította, a fentiek szem előtt tartásával.

[32] A perköltség és az illeték viseléséről az elsőfokú bíróságnak az eljárást befejező határozatában kell rendelkeznie.

Debrecen, 2021. október 6.

Dr. Veszprémy Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Csontos-Kiss Zsófia s.k. előadó bíró,
Dr. Tass Edina s.k. bíró